

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
гідрометеорологічну діяльність» щодо вимог до проведення вимірювань у
сфері гідрометеорологічної діяльності та фінансування національної
гідрометеорологічної служби»**

I. Визначення проблеми

Відповідно до статті 3 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» гідрометеорологічні роботи та контроль стану навколишнього природного середовища віднесено до сфери законодавчо регульованої метрології.

Відповідно до частини четвертої статті 7 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» повноваження центральних органів виконавчої влади, інших державних органів уповноважувати підприємства та організації, їх відокремлені підрозділи та фізичних осіб-підприємців на проведення певних вимірювань, не пов'язаних із оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг, у сфері законодавчо регульованої метрології визначаються виключно законом.

Реалізація положень Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» можлива виключно шляхом унесення відповідних змін до Закону України «Про гідрометеорологічну діяльність» як спеціального законодавчого акта в цій сфері правового регулювання.

Статтею 22 Закону України «Про гідрометеорологічну діяльність» визначено, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, може створювати фонд підтримки національної гідрометеорологічної служби. Але частиною дев'ятою статті 13 Бюджетного кодексу України не допускається створення позабюджетних фондів органами державної влади та бюджетними установами.

Враховуючи викладене, на цей час існує нагальна потреба Закон України «Про гідрометеорологічну діяльність» привести у відповідність з чинним законодавством, у зв'язку з чим ДСНС підготовлено проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про гідрометеорологічну діяльність» щодо вимог до проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності та фінансування національної гідрометеорологічної служби» (далі – проєкт Закону).

Проєкт Закону розроблено у зв'язку з необхідністю узгодження вимог:

Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (пункти 3, 6 частини першої статті 3, частини четвертої статті 7, частини третьої статті 20) та Закону України «Про гідрометеорологічну діяльність» (статті 3, 7¹, 14, 19, 25) та доповнення статтею 14¹);

Бюджетного кодексу України (частина дев'ята статті 13) та Закону України «Про гідрометеорологічну діяльність» (стаття 22).

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема впливає:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		*
Держава	*	
Суб'єкти господарювання	*	

II. Цілі державного регулювання

Проект Закону розроблений з метою:

усунення неузгоджених термінів та понять у Законі України «Про гідрометеорологічну діяльність»;

основних принципів державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності з нормами щодо відповідальності за порушення законодавства сфері гідрометеорологічної діяльності;

визначення компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, щодо уповноваження суб'єктів господарювання на проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності;

визначення вимог до засобів вимірювальної техніки, які використовуються під час гідрометеорологічних робіт, методик вимірювань та утворення метрологічних служб або призначення осіб, відповідальних за забезпечення єдності вимірювань;

визначення вимог до проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг, які здійснюються суб'єктами господарювання на підставі поданої декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності;

визначення процедури, форми подання та реєстрації декларації;

уточнення органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрологічного нагляду;

визначення відповідальності за порушення законодавства про метрологію та метрологічну діяльність;

приведення у відповідність з вимогами Бюджетного кодексу України в частині недопущення створення позабюджетних фондів органами державної влади та бюджетними установами.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Як альтернативу до запропонованого проекту регулювання можна розглянути так званий «status quo», тобто збереження чинного регулювання зазначених питань:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: прийняття проекту законодавчого акта	Зазначений спосіб є найбільш доцільним, забезпечить врахування позитивного європейського досвіду з питань гідрометеорологічної діяльності, приведе законодавство у сфері гідрометеорологічної діяльності у відповідність з чинним законодавством України, підвищить ефективність функціонування державної системи гідрометеорологічних спостережень, зменшить регуляторну роль держави та впорядкує здійснення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності
Альтернатива 2: залишення без змін норм чинного законодавчого акта	Зазначений спосіб не дасть можливості забезпечити вимірювання у сфері гідрометеорологічної діяльності до вимог чинного законодавства, невизначеності повноважень суб'єктів господарювання під час проведення цих вимірювань, залишить незмінним рівень функціонування державної системи гідрометеорологічних спостережень. Зазначений спосіб є неприйнятним та не забезпечує досягнення поставленої цілі регулювання

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: прийняття проекту законодавчого акта	Прийняття проекту Закону забезпечить приведення законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності у відповідність з чинним законодавством України, підвищить ефективність функціонування державної системи гідрометеорологічних спостережень, зменшить регуляторну роль держави та впорядкує здійснення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності	Бюджетні витрати на реалізацію положень проекту Закону складатимуть 76428 грн на рік (382140 грн на 5 років)*
Альтернатива 2: залишення без змін норм чинного законодавчого акта	Відсутні, оскільки нормативно-правова база у сфері гідрометеорологічної діяльності не відповідатиме іншим законодавчим актам України, зокрема Бюджетному кодексу України та Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання будуть відсутні у зв'язку з відсутністю правового регулювання у зазначеній сфері

* Із розрахунку середніх витрат часу (8 годин) та середньої заробітної плати працівників ДСНС та її гідрометеорологічних організацій, встановленої відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери», від 18 січня 2017 р. № 15 «Питання оплати праці працівників державних органів» (з урахуванням надбавок і доплат постійного характеру).

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання
За звітними та статистичними даними гідрометеорологічних організацій
сфери управління ДСНС під дію проєкту Закону підпадають:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, одиниць	-	-	25	107	132
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	19	81	100

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: прийняття проєкту законодавчого акта	Високі. Зазначений спосіб сприятиме недопущенню порушення вимог законодавства у сфері метрологічної діяльності щодо правових засад проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг та Бюджетного кодексу України в частині створення позабюджетних фондів органами державної влади та бюджетними установами	*41 316 грн за рік (206 580 грн за 5 років) – витрати, пов'язані з отриманням висновку за результатами експертизи, щодо підтвердження технічної компетентності та незалежності суб'єкта господарювання, а також поданням декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності
Альтернатива 2: залишення без змін норм чинного законодавчого акта	Мінімальні. Залишення застарілої законодавчої бази у сфері гідрометеорологічної діяльності не сприятиме підвищенню ефективності діяльності національної гідрометеорологічної служби, інших юридичних незалежно від форм власності та фізичних осіб під час проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних із оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг	Витрати суб'єктів господарювання будуть відсутні у зв'язку з відсутністю правового регулювання у зазначеній сфері

* Із розрахунку середньої заробітної плати, встановленої Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (у 2020 р. – 12497 гривень) та середніх витрат часу (4 години) суб'єктів господарювання на проведення робіт, пов'язаних з отриманням висновку за результатами експертизи, щодо підтвердження технічної компетентності та незалежності суб'єкта господарювання, а також поданням декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, подання у разі необхідності уточнених даних до центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Реалізація проєкту Закону не передбачає впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: прийняття проєкту акта	4	Проблема більше не існуватиме (зазначений спосіб повністю відповідає вимогам законодавства та сучасності, є найбільш доцільним і ефективним)
Альтернатива 2: залишення без змін чинного акта	1	Проблема продовжить існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок), грн.	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: прийняття проєкту акта	Високі, оскільки прийняття проєкту Закону підвищить достовірність даних під час проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних із оцінкою відповідності продукції, процесів	Бюджетні витрати на реалізацію положень проєкту Закону складатимуть 76428 грн на рік (382140 грн на 5 років) Витрати суб'єктів господарювання складатимуть 41316 грн за рік (206580 грн за 5 років) – витрати, пов'язані з отриманням висновку за результатами експертизи,	Зазначений спосіб регулювання повністю відповідає вимогам законодавства та сучасності, є найбільш доцільним і ефективним. Проблема більше не існуватиме

	та послуг, справджуваність прогнозів, штормових попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища	щодо підтвердження технічної компетентності та незалежності суб'єкта господарювання, а також поданням декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності	
Альтернатива 2: залишення без змін чинного акта	Відсутні, оскільки правове регулювання у зазначеній сфері відсутнє	Бюджетні витрати, а також витрати суб'єктів господарювання будуть відсутні у зв'язку з відсутністю правового регулювання у зазначеній сфері	У разі залишення існуючої ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: прийняття проекту акта	Прийняття законопроекту дає змогу повністю досягнути поставлених цілей, забезпечити органи державної влади та місцевого самоврядування достовірною гідрометеорологічною інформацією та інформацією про забруднення навколишнього природного середовища	Відсутній ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2: залишення без змін чинного акта	Неприйнятна, зважаючи на необхідність актуалізації деяких законодавчих актів у сфері гідрометеорологічної діяльності до вимог сьогодення, адаптації законодавства до законодавства ЄС	–

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є:

- 1) прийняття проекту Закону та, як наслідок:

приведення у відповідність термінів та понять, що вживаються у Законі України «Про метрологію та метрологічну діяльність»;

приведення основних принципів державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності у відповідність з нормами щодо відповідальності за порушення законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності;

уповноваження центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, суб'єктів господарювання на проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг шляхом реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності;

визначення вимог до проведення вимірювань у сфері гідрометеорологічної діяльності, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг; засобів вимірювальної техніки, які використовуються під час гідрометеорологічних робіт, методик вимірювань та щодо утворення метрологічних служб або призначення осіб, відповідальних за забезпечення єдності вимірювань;

приведення у відповідність з вимогами Бюджетного кодексу України у частині недопущення створення позабюджетних фондів органами державної влади та бюджетними установами;

визначення відповідальності за порушення законодавства про метрологію та метрологічну діяльність;

2) інформування громадськості про встановлені актом вимоги шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет на офіційному веб-сайті ДСНС.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження проєкту Закону:

а) дії суб'єктів господарювання – недопущення порушення вимог законодавства у сфері метрологічної діяльності;

б) дії центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, – надання методичної допомоги та консультацій суб'єктам господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта; розроблення і здійснення заходів, спрямованих на його реалізацію.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, здійснюється розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів

малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проводиться з 3 березня 2020 року по 2 квітня 2020 року.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прями (проведення круглих столів, нарад, робочих зустрічей тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті ДСНС	-	-

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 132 одиниці, у тому числі малого підприємництва – 25 одиниць та мікропідприємництва – 107 одиниць;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема має вплив, – 100 відсотків.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	не передбачені	не передбачені	не передбачені

3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
5	Витрати, пов'язані з отриманням висновку за результатами експертизи, щодо підтвердження технічної компетентності та незалежності суб'єкта господарювання, а також поданням декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності	не передбачені	не передбачені	не передбачені
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	0	0	0
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	132		
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик “разом” X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	0	0	0
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	не передбачені	не передбачені	не передбачені
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур			
11	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти, та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок контролюючими органами X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені
13	Витрати, пов'язані з отриманням висновку за результатами експертизи, щодо підтвердження технічної компетентності та незалежності суб'єкта господарювання, а також	313	313	1565

	поданням декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, подання у разі необхідності уточнених даних до центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності			
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	313	313	1565
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	132	132	132
16	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	41316	41316	*206580

* Із розрахунку середньої заробітної плати, встановленої у Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (у 2020 р. – 12 497 гривень) та середніх витрат часу (4 години) суб'єктів господарювання на проведення робіт, пов'язаних з отриманням висновку за результатами експертизи, щодо підтвердження технічної компетентності та незалежності суб'єкта господарювання, а також поданням декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, подання у разі необхідності уточнених даних до центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі, що дасть змогу повністю вирішити проблемні питання.

Зміна терміну дії регуляторного акта можлива у разі зміни законодавства України.

Термін набуття чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показники результативності регуляторного акта будуть встановлені після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Підвищення справджуваності прогнозів, попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища.
2. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб підприємців стосовно основних положень регуляторного акта – високий, оскільки проект Закону розміщено на офіційному веб-сайті ДСНС.
3. Загальні витрати суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регуляторного акта, за рік складуть 41316 грн, за п'ять років – 206580 гривень.
4. Зменшення витрат держави та суб'єктів господарювання у зв'язку із завчасними попередженнями про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Уповноваженим органом виконавчої влади здійснюватимуться базове, повторне та періодичні відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних та звітних даних за такими основними показниками: справджуваність прогнозів, штормових попереджень про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища. Базове відстеження результативності законодавчого акта буде здійснено до набуття чинності проекту Закону шляхом аналізу статистичних даних. Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набуття чинності цим регуляторним актом, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстежень.

Періодичне відстеження здійснюватиметься щотри роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження результативності.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання, які надійшли до ДСНС.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Цільові групи, які будуть залучатися для проведення відстеження, – центральний апарат ДСНС, гідрометеорологічні організації та підприємства.

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

Микола ЧЕЧОТКІН

_____ 2020 р.